



**ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI**

# ÇOCUK İHMALİ

İhmal, çocuğa bakmakla yükümlü kimsenin çocuğun gelişimi için gerekli ihtiyaçları karşılamaması veya bu ihtiyaçları dikkate almamasıdır. Bu ihtiyaçlar sağlık, eğitim, duygusal gelişim, beslenme, barınma ve güvenli yaşam şartlarıdır.



*İHMAL*

DUYGUSAL İHMAL

FİZİKSEL İHMAL

EĞİTİMSEL İHMAL

# FİZİKSEL İHMAL



- Çocuğun temel tıbbi ihtiyaçlarının karşılanmaması
- Çocuğa düzenli ve besleyici öğünlerin, temiz ve yeterli giysinin sağlanmaması
- Çocuğun bakacak yetişkin bulunmadan uzun süre yalnız bırakılması
- Çocuğun gece geç saatlere kadar nerede olduğunun bilinmemesi ve umursanmaması
- Çocuğun terk edilmesi veya kendine zarar verebileceği durumlarda denetimsiz bırakılması

# DUYGUSAL İHMAL



- Çocuğa yetersiz ilgi ve şefkat göstermek
- Çocuğun aile içinde şiddet ve kötü muameleye şahit olmasına izin vermek
- Çocuğun alkol, uyuşturucu kullanmasına izin vermek.
- Çocuğun suç işleme, saldırganlık gibi uyumsuz davranışlarına destek olmak ya da bu davranışları görmezden gelmek.

# EĞİTİMSEL İHMAL



- Çocuğun zorunlu yaşa gelmesine rağmen okula gönderilmemesi,
- 18 yaşın altında olmasına rağmen çalışmaya zorlanması, Okula devamlılığının sağlanmaması,
- Okula devam etmediği bilinmesine rağmen müdahalede bulunulmaması,
- Eğitimin başarısı için gerekli ihtiyaçların karşılanmaması ve gerekli desteğin sağlanmaması.



**Çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanmaması (yeme, içme, barınma vb.) fiziksel ihmaldir. Bu ihtiyaçları maddi durumunuz ölçüsünde karşılamamız gerekmektedir. Çocuğunuzun istekleri maddi durumunuzu aşıyorsa uygun yaklaşım şekliyle çocuğunuza anlatmalısınız.**

# BİR ÇOCUK ;

- Okula çok fazla devamsızlık yapıyorsa
- Para ya da yemek için çalışıyor, dilencilik yapıyor, ihtiyacı karşılığı kadar hırsızlık yapıyorsa
- Vücudu zayıf düşmüşse
- Pis giyimliyse ve kötü kokuyorsa
- Fiziksel yaralanmalarında doktora götürülmediğini gözlemliyorsanız
- Sigara ya da madde kullanımı ya da kendine zarar verme gibi alışkanlıkları varsa

**İHMAL EDİLİYOR OLABİLİR !**



# İhmalin çocuk üzerindeki etkileri nelerdir?

- Gelişim geriliği
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri
- Davranış problemleri
- İletişim problemleri
- Yalnızlık ve korunmasızlık hissi
- Madde bağımlılığı
- Suça yönelme riski



**Çocuk ihmali çocuklara yapılan kötü muamelenin en yaygın şeklidir. Ne yazık ki ihmal, çocuk istismarı kadar görünür bir yara ve iz bırakmadığı için, istismar kadar çok dikkat çekmez ve çoğunlukla ihbar edilmez. Fakat araştırmalar ihmalin de en az istismar kadar zararlı olduğunu, özellikle çocuğun erken beyin gelişimine çok fazla zarar verdiğini göstermektedir.**

# Çocukluğunda İhmale Maruz Kalmış Olan Yetişkinlerde İhmalin Etkileri Nelerdir?

- Topluma ve kendine güven eksikliği,
- Kendine zarar verme ve intihar eğilimi,
- Depresyon,
- Gelişim geriliği ve gelişmemiş benlik bilinci,
- Duygularını yönetme eksikliği,
- Sosyal ilişkilerde iletişimsizlik,
- Şiddet eğilimi,
- Aşırı alışveriş, kumar, alkol, uyuşturucu gibi değişik bağımlılıklara yatkınlık.





# ÇOCUK İSTİSMARI

0-18 yaş grubundaki çocuğun; sağlığını, fiziksel gelişimini, psiko-sosyal gelişimini bilerek veya bilmeyerek olumsuz etkileyen her türlü harekete “ÇOCUK İSTİSMARI” denir.



FİZİKSEL İSTİSMAR

DUYGUSAL İSTİSMAR

ÇOCUK İSTİSMARI

EKONOMİK İSTİSMAR

CİNSEL İSTİSMAR

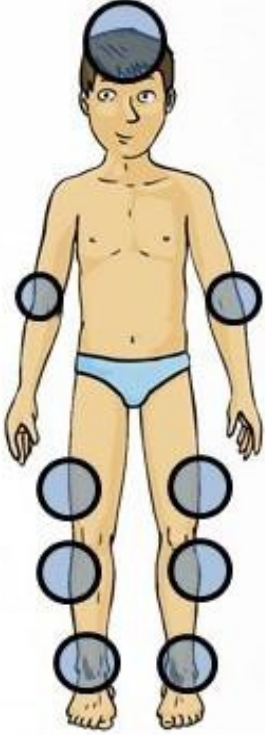
# Fiziksel İstismar

- Çocuğun kaza dışı sebeple bir yetişkin tarafından yaralanması ya da örselenmesidir.
- Bir tokattan başlayarak çeşitli aletlerin kullanılmasına kadar devam edebilir.
- En yaygın rastlanılan ve belirlenmesi en kolay olan istismar şeklidir.



Çocuğa fiziksel istismarda bulunan yetişkinler genelde bunu disiplin ya da cezalandırma amaçlı yaptıklarını ifade ederler. Ancak bu durum çocukta gerek fiziksel gerek ruhsal ciddi etkilere yol açabilir. Özellikle deri, iskelet sistemi ve merkezi sinir sisteminin zarar görmesi fazla olasıdır. Fiziksel istismarın şekli ve şiddetine bağlı olarak diğer organlar da büyük zararlar görebilir.

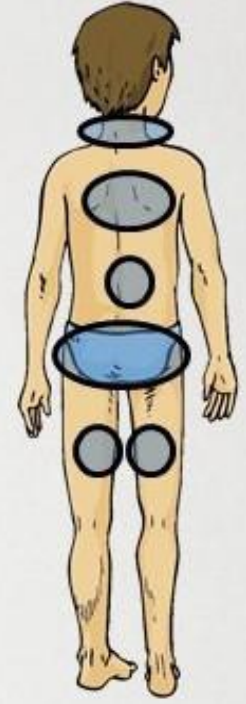
# FİZİKSEL İSTİSMAR MI NORMAL YARALANMA MI ?



Bu bölgeler normal yaralanma sayılabilir



Normal yaralanmalardan oluşma olasılığı çok düşük olan bölgeler



# Duygusal İstismar



Duygusal istismar kişiye duygusal ya da ruhsal sağlığını tehlikeye atacak derecede ağır sözlü tehditler yapılması, alay edilmesi ya da küçük düşürücü yorumlarda bulunulması, eleştirilmesi, aşağılanması olarak tanımlanabilir.

Sistemli bir şekilde çocuğun görmezden gelinmesi, aşağılanması, alay edilmesi vb. duygusal istismar kapsamındadır. Çocuğun benlik saygısını ve duygusal gelişimini olumsuz şekilde etkileyen davranış kalıplarının tamamı duygusal istismar olarak tanımlanabilir.

# Duygusal istismar

Çocuğu her konuda suçlama, diğer istismar ya da ihmal türleri ile tehdit etme, genel olarak reddedici ve düşmanca tavır, katı biçimde cezalandırma, çocuğun davranışlarının yaratıcılığını kısıtlayacak biçimde aşırı derecede denetlenmesi ya da kendi tercihleri dışında seçimlere zorlanması da duygusal istismar çerçevesinde sayılabilir. Bunların yanı sıra kardeşler arasında ayırım ya da kıyas yapılması ve değer verilmemesi de bu çerçevededir.



# BİR ÇOCUK DUYGUSAL İSTİSMARA MARUZ KALDIĞINDA

- Anne-babadan korkabilir
- Anne-babadan nefret ettiğini söyleyebilir
- Kendine karşı güvensizlik yaşayabilir
- Kendileri hakkında kötü konuşabilir (aptalım vb.)
- Yaşından daha küçük davranışlar sergileyebilir
- Konuşmada değişiklik yaşayabilir (kekemelik vb.)
- Çok sinirli olabilir ya da tam tersi fazlaca içine kapanabilir
- Ders başarısı düşebilir
- Alt ıslatma davranışı görülebilir.



# *Ekonomik İstismar*

Çocuğa bakmakla yükümlü kişinin çocuğu maddi gelir kaynağı olarak görüp çocuktan maddi kazanç elde etme isteğidir (çocuğun çalıştırılması).



Ebeveynler çok para kazanma dürtülerini tatmin etmek için çocuklarını kullanabilirler.

# Cinsel İstismar

Çocuğun, bir erişkinin cinsel gereksinim ya da isteklerinin doyumunu için cinsel nesne olarak kullanılması ya da kullanılmasına göz yumulması şeklinde tanımlanır.



## Cinsel İstismar 3 Yönüyle Ele Alınabilir:

- Dokunma Olmaksızın Yapılan Cinsel İstismar
- Dokunmanın Olduğu Cinsel İstismar
- Şiddet Kullanarak Yapılan Cinsel İstismar



# Dokunma Olmaksızın Yapılan Cinsel İstismar

Cinsel konularda konuşup, çocuğu şaşırtmak onda korku, bunalım, huzursuzluk yaratmak bu kapsamdadır. Açık saçık telefon konuşmaları, teşhirciler, röntgenciler doğrudan bir tehlike oluşturmasalar da yarattıkları korku ve huzursuzluklarla çocuğa zarar vererek onu istismar etmiş olmaktadır.



- İstismarcının çocuğun cinsel özelliklerine yönelik olarak seksi konuşması,
- Cinsel organları gösterme (teşhircilik),
- Pornografik resim gösterme,

- Açıkça veya gizlice çocuğu çıplakken gözlemek gibi röntgencilik eylemleri
  - Karşıt cins davranış modellerini benimsetmeye çalışması, giydirilmesi
  - Cinsel içerikli küfür edilmesi
- gibi davranışlar bu kapsamda yer alır.

# *Dokunmanın Olduğu Cinsel İstismar*

Dokunarak yapılan cinsel istismarda genellikle bir yetişkinin bir çocuğun vücuduna cinsel amaçlı dokunması söz konusudur. Çocuğu cinsel amaçla doğrudan kullanma olarak da tanımlanabilir.



İstismarcının ve çocuğun giyinik veya çıplak olması halinde cinsel organlara dokunma, okşama ve/veya mastürbasyonu da bu kapsamda yer alır.

*Bir davranışın cinsel istismar kapsamında olması için mutlaka tecavüz/cinsel birleşme olması gerekmez.*

# *Şiddet Kullanılarak Yapılan Cinsel İstismar*



Şiddet kullanılarak cinsel amaçla çocuğa dokunulduğunda üçüncü grup cinsel istismar söz konusu olur. Şiddet kullanılarak yapılan istismar içinde ırza geçme ve öldürme de yer almaktadır.

Çocukta yaşam boyu sürebilecek veya tedavi gerektirecek bir zedelenme oluşturmakta ve hemen müdahale gerektirmektedir.

## Cinsel İstismarı Yapan;

- Yetişkin bir erkek
- Yetişkin bir kadın
- Yaşça kendinden büyük bir çocuk
- Kendi yaşında bir çocuk
- Aileden biri

**Olabilir!**

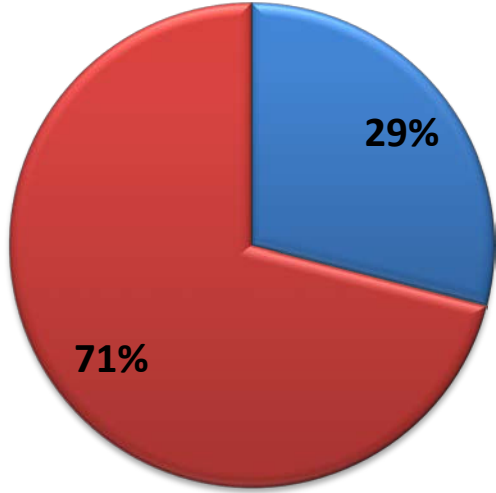


## ENSEST;

Kanunen evlenmelerine izin verilmeyen iki kişi (Anne-oğul, baba-kız, erkek kardeş-kız kardeş, üvey baba ve üvey kardeş , amca/dayı gibi bir akraba) arasındaki cinsel ilişkiye verilen isimdir.

**Ensest, cinsel istismarın en çok görülen ve en kabul edilemez biçimidir.**

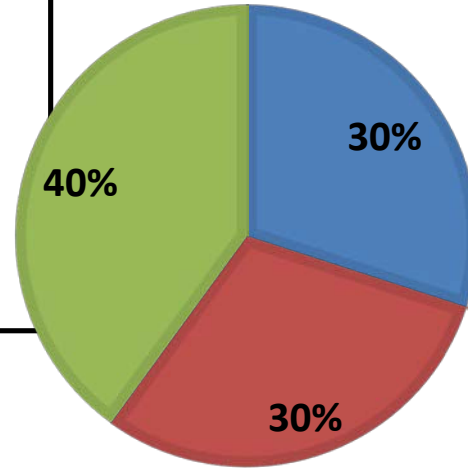
# TÜRKİYE'DEKİ ÇOCUKLARIN BEŞTE BİRİ CİNSEL İSTİSMAR MAĞDURU



Cinsel İstismara  
Uğrayan Çocukların  
Cinsiyete Göre  
Dağılımı

KIZ

ERKEK

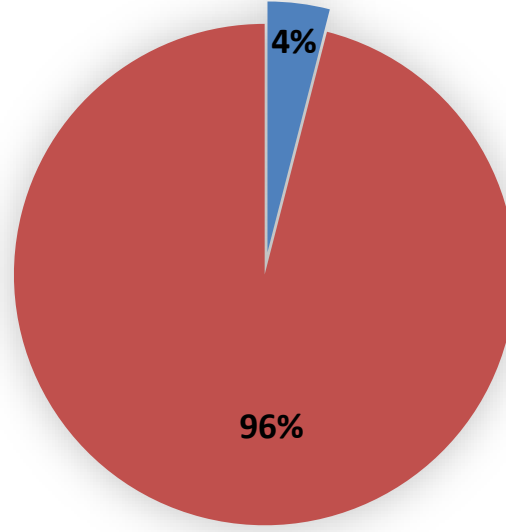


Cinsel İstismara Maruz  
Kalan Çocukların Yaş  
Dağılımları

2-5 YAŞ

6-10 YAŞ

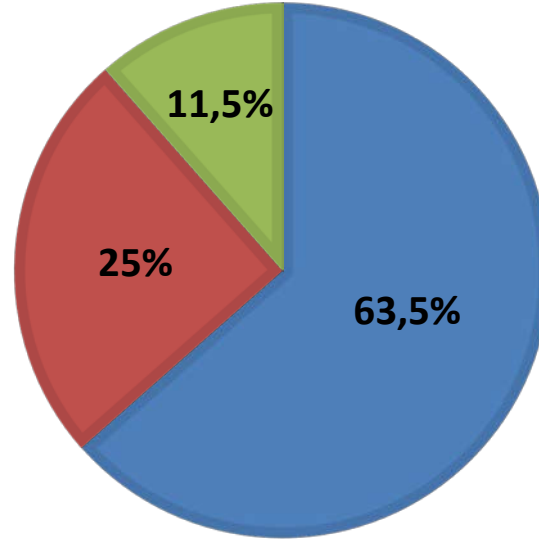
11-17 YAŞ



## İstismarcının Özellikleri

ERKEK

KADIN



## İstismarcının Özellikleri

Çocuğu Tanıyan Biri

Ensest

Çocuğu Tanımayan Biri



Cinsel istismarda çocuğun **rızasının** olup  
olmadığına **BAKILMAZ**

# CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYAN BİR ÇOCUKTA GÖZLENEBİLECEK DEĞİŞİKLİKLER

- ❑ Cinsel istismara uğrayan çocukların %50'sinde travma sonrası stres bozukluğu görülmektedir. Bunun yanında depresyon, düşük benlik saygısı, intihar davranışları, damgalanmışlık hissi, alkol ve madde kullanımı gözlemlenebilir.
- ❑ Çocukta öfke patlamaları görülebilir.
- ❑ Çocuk; dikkat dağınıklığı, odaklanamama, içine kapanma gibi durumlar yaşayabilir.
- ❑ Çocuk; uykuya dalmakta güçlük çekebilir (karanlıktan ya da kabuk görmekten korkabilir)
- ❑ Çocuk; yaşına uygun olmayan cinsel davranışlar sergileyebilir, cinsel içerikli oyunlar oynayabilir.
- ❑ Çocuk; çizdiği resimlerde cinsel organları belirgin çizebilir.
- ❑ Çocuk; mastürbasyon yapabilir.
- ❑ Çocukta yeme ve konuşma bozuklukları gözlemlenebilir.
- ❑ Çocukta alt ıslatma davranışı ortaya çıkabilir.
- ❑ Küçük yaş grubu çocuklarda (0-3 yaş) yabancılardan korkma, kıyafetlerini çıkarmak istememe, anne babaya aşırı düşkünlük, yeme ve uyku bozuklukları gözlemlenir.



*YANLIŞ*



**FARKINDA OL!**



*DOĞRU*

Çocukların hayal güçleri çok geniştir. O nedenle, cinsel istismarı uydururlar.

Sadece düşük sosyo-ekonomik düzeyden gelen, evden kaçan, ihmal edilen çocuklar ya da açık giyinen, makyaj yapan, güzel ve çekici çocuklar cinsel istismara uğrar.

Parklar, ıssız sokaklar, karanlık yerler, boş inşaat alanları tehlikeli bölgelerdir ve istismar buralarda gerçekleşir.

Çocuklara uslu, akıllı, açığız olmalarını söyleyerek onları korumuş oluruz.

Çocuklar kötü görünümlü, yabancı kişilerden uzak durmalı çünkü onlar istismarcı kişilerdir. İstismar eden kişiler çoğunlukla yaşlı, yabancı, kötü görünümlü erkeklerdir.

Çocuklar istismar hakkında yalan söylemezler. Bu konuda hikaye uyduranlara çok az rastlanır.

Her sosyo-ekonomik düzeyden ve her sosyo-kültürel gruptan gelen çocuklar, cinsel istismara maruz kalabilir. Çocukların görünüşü ya da davranışı istismara sebep olmaz.

İstismarın olduğu yer, genellikle ev, mahalle, okul, ev ile okul arasındaki yol gibi çocuğun içinde bulunduğu yakın çevredir.

Çocuklar bu konuda eğitilmelidir. Çocuk bağıarak yardım istemeyi, koşarak kaçmayı öğrenmelidir.

Olguların %80-95'inde istismarcı çocuğun tanıdığı, normal görünümlü biridir. Genellikle 20-45 yaş arası evli sosyal hayatı olan şüphe çekmeyen bir aile babasıdır.



«Çocuk; yaşadıklarını, cinsel istismarı bile, yakın zamanda ya da büyüyünce unuttur. Fazla kurcalanmamalı.» düşüncesi tamamen yanlış bir düşüncedir.



**Çocuklar cinsel istismarı asla unutmazlar.  
Zaman bu konuda ilaç olmaz.**

BİZİM BURALARDA OLMAZ  
ÖYLE ŞEYLER DEMEYİN !



**8 YAŞINDAKİ  
ERKEK  
ÇOCUĞA  
CİNSEL  
İSTİSMAR**

Düzce'de 124 çocuk  
cinsel suça  
maruz kaldı

**BAFRA'DA  
4 ERKEK ÇOCUĞA  
CİNSEL İSTİSMAR**

**4 KIZ ÇOCUĞU  
& ADAM**

ÇOCUKLARIN YAŞARI  
TOPLAM 42  
TACİZCİLERİN YAŞLARINI  
TOPLAM 360

MAHALLENİN BAKKALI, MANAVI OYUNCAKÇISI 1 YILDIR  
KÜÇÜK ÇOCUKLARI TACİZ EDİYORMUŞ...

**HER YER  
SUÇ  
MAHALİ**

**UŞAK'TA  
KÜÇÜK YAŞTA  
KIZA  
CİNSEL İSTİSMAR**

**KIRŞEHİR'DE  
18 ÇOCUK  
CİNSEL  
İSTİSMARA  
UĞRADI**

**GİRESUN'DA  
77 ÇOCUK**

Cinsel Saldırıya Maruz Kaldı

**TÜRKİYE'NİN KORKUNÇ  
GERÇEĞİ**

**Her Ay  
650 Çocuk  
İstismar Ediliyor**

ÇOCUKLARIMIZI  
GÜÇLENDİRELİM !



# GÜVENLİK

Çocuklarınıza, güvensiz hissettiren durumlarda kendilerini korumak için gerekirse kendilerine zarar veren kişiden kaçmak, yüksek sesle bağırarak ve onu tekmelemek gibi bazı kural dışı davranışlarda bulunabileceklerini anlatın.



# GÜVENLİK

Çocuğunuza tanımadıkları kişilerden hediye almamaları gerektiğini öğretin. Bir yabancı sizin yanınızda çocuğunuza bir hediye vermek ister çocuğunuz bunu almak istemezse, çocuğunuza alması konusunda baskı yapmayın.

# GÜVENLİK

Çocuğunuza; İnşaatlarda, boş, terk edilmiş evlerde, bodrumlarda, ailenin bilgisi olmadan oynamaması gerektiğini, ayrıca ailenden izinsiz arkadaş ve komşu evlerine gitmemesi gerektiğini öğretin.



# GÜVENLİK

Çevre de kötü insanlar olabileceği ve kandırmak için çeşitli hikayelerle anlatabileceklerini ama buna inanmaması gerektiğini öğretin. “Annen kaza geçirdi; ben doktorum, bin hadi arabama seni yanına götüreceğim” vb...

# GÜVENLİK

- ❑ Çocuğunuza internet ve telefonda tanımadığı insanlarla arkadaşlık yapmamaları gerektiğini öğretin.
- ❑ Özellikle internet ortamında ve kişisel telefon hesaplarında özel görüntüleri paylaşmamaları gerektiğini, tanımadıkları kişilerle görüntülü konuşma yapmamaları gerektiğini öğretin.

# GÜVENLİK

Ayrıca çocuğunuza;

Ailesinin haberi olmadan kafelere, internet kafelere oyun salonlarına gitmemeleri gerektiğini,

Ailesinin bilgisi dahilinde gittiğinde de yediklerine ve içtiklerine dikkat etmesini,

Tanımadığı ve güvenmediği kişilerden ağrı kesici vs. ilaç alıp içmemesini,

Geceleri geç saatte sokakta yalnız başına kalmaması gerektiğini

## ÖĞRETİN !



## 2. VÜCUDUM BANA AİT BİLİNCİ

Çocuklarınıza bedenlerinin kendilerine ait olduğunu, özellikle iç çamaşırları ile kapatılan bölgelerin çok özel bölgeler olduğunu ve kimsenin bu bölgelere dokunma hakkının olmadığını anlatın.



Vücudun kişiye özel olan bölgelerinin olduğu, bu bölgelerin gizlenmesi ve anne baba dışında kimsenin dokunmaması gerektiği çocuğa 2 yaşından itibaren yavaş yavaş anlatılabilir.

# VÜCUDUM BANA AİT BİLİNCİ

Çocuklar 4 yaşından itibaren vücutlarının belli bölgelerine dokunulduğunda rahatsızlık duymaya başlamalıdır. Bu bilincin kazandırılması için en geç 4 yaşından itibaren çocukların özel bölgelerine temas olabildiğince azaltılmalıdır.

**Dokunmanız ya da bakmanız gerektiğinde anne baba olarak çocuktan izin almanız gerekmektedir.**

Ayrıca akraba ya da arkadaşlar tarafından çocuk, özel bölgelerine dokunularak, öperek ya da vurarak sevilmemelidir.

**Vay be erkek adam, erkek o bırak istediğini yapsın gibi ifadelerden kesinlikle kaçınılmalıdır!**

# VÜCUDUM BANA AİT BİLİNCİ

Çocuğunuza bedeninin kendisine ait olduğunu, ellenmek veya öpölmek istemiyorsa buna hayır deme hakkının olduğunu öğretin.

Sizler de yetişkin olarak kendi çocuğunuza veya başka bir çocuğa sevmeye ya da öpme konusunda ısrarcı olmayın. **Çocuğunuz o esnada kendini öptürmek istemiyorsa öpmeyin.**

## ÇOCUĞUNUZU DUDAĞINDAN ÖPMEYİN!

Çocuklara özel bölgeleri olduğu ve kimsenin bu bölgelere dokunmasına izin vermemesi gerektiği anlatılırken, anne babanın çocuğu dudaktan öpmesi çocuğun zihninde çelişki yaratır.

Anne babası tarafından dudaktan öpölen çocuk, başkasının da kendisini dudağından öpmesine itiraz etmez. Çünkü çocuklar için anne babalarının yaptığı doğrudur, meşrudur.

Bu nedenle çocuklar kötü niyetli kişilerin taciz, istismar ve hatta tecavüzüne karşı kendilerini koruyamazlar, hatta bu kişilerin davranışlarının kötü ve zarar verici olduğunu anlayamayabilirler bile...

# VÜCUDUM BANA AİT BİLİNCİ

Çocuklar yürümeye başladığı andan itibaren, çırılçıplak olarak ortada bırakılmamalıdır. Çocuk, hatırlayabildiği en küçük yaşlardan itibaren kendisini özel bölgeleri giyinik olarak hatırlamalıdır.

Kendisini başkalarının yanında çıplak olarak görmeye alışkın olmayan bir çocuk, elbisesinin birileri tarafından çıkarılmasından ciddi rahatsızlık duyacaktır.

Özellikle 4 yaşından sonra çocuğu iç çamaşırıyla yıkamak, iç çamaşırı çıkarırken başı hafif yana çevirerek o alana saygı gösterdiğinizi hissettirmek, çocuklarda mahremiyet duygusunun gelişmesine katkı sağlayacaktır.

**Anne-babanın kendisi de çıplak olarak çocukla aynı anda banyoda bulunması kesinlikle yanlıştır!**

# VÜCUDUM BANA AİT BİLİNCİ

Bazı anne babalar, farklı sebeplerle çocukları ile birlikte tuvalete girmekte ya da tuvaletin kapısını açık bırakmaktadırlar.

Her ne sebeple olursa olsun 4 yaşına gelen bir çocuğun, tuvaletin «özel» bir yer olduğunu, tuvalet ihtiyacını gideren birisinin başkası tarafından görülmemesi gerektiğini öğrenmesi gerekir.





### 3. İYİ DOKUNMA-KÖTÜ DOKUNMA

Çocuğunuza, kimlerin kendisine dokunabileceğine, öpebileceğine ve sarılabileceğine kendisinin karar verme ve “hayır” deme hakkını vermeli, bu hakkının olduğunu bilmesini sağlamalısınız.

Herhangi birinin uygunsuz bir şekilde dokunması halinde yapabileceklerini öğretmeliyiz. **«Kendini rahatsız hissetmene neden olan dokunmalar genellikle kötü dokunmalardır. Birisi sana istemediğin bir şekilde dokunduğunda bunu gizlemek zorunda değilsin. Kendinin kötü olduğunu düşünme. Kötü olan sen değil, sana kötü bir şekilde dokunan kişidir. Bedenin sana aittir. Sen istemiyorsan kimse sana dokunmamalıdır.»** gibi sözlerle çocuğunuza bu bilinci kazandırmalısınız.

# İYİ DOKUNMA-KÖTÜ DOKUNMA



ÇOCUKLARINIZA İYİ-KÖTÜ DOKUNMAYI ANLATIN.

NASIL MI?

# İYİ DOKUNMA-KÖTÜ DOKUNMA

\*\*\*

## İyi Dokunma Çocuklara Nasıl Anlatılabilir?

Seni mutlu eden, kızdırmayan, üzmeyen, rahatsız etmeyen dokunmalar iyi dokunmadır. Annenin babanın sana sarılması, okuldan eve gelince annenin-babanın seni öpmesi şeklinde örnekler çoğaltılabilir. Burada vurgulanması gereken iyi dokunmalarda mutlu olduğumuz, acı çekmediğimizdir. Anne-babalar, çocuklarına, bazı büyüklerin (doktorlar, bakıcılar, anne ve babalar gibi) izin almak koşuluyla çocuklara dokunmak zorunda kalabileceğini; ancak en ufak bir rahatsızlık hissettiklerinde “Hayır” demeleri gerektiğini açıklamalıdır.

## Kötü Dokunma Çocuklara Nasıl Anlatılabilir?

Seni rahatsız eden, canını acıtan, üzen, kızdıran, utanmana neden olan dokunmalar kötü dokunmalardır. Eğer birisi istemediğin halde sana dokunuyorsa bu kötü bir dokunmadır. Dokunma senin korkutuyor ve sinirlendiriyorsa, bu kötü bir dokunmadır. Eğer birisi senin özel bölgelerine dokunuyorsa bu kötü dokunmadır. Okulda bir arkadaşının sana vurursa ısırırsa, iteklerse bu da kötü dokunmadır. Kötü dokunan kişi tanıdığın ya da tanımadığın, yaşıtın ya da senden büyük bir kişi olabilir. Sana kötü dokunulduğunu hissediyorsan bunu mutlaka güvendiğin bir büyüğünle (anne, baba, öğretmen, aile büyükleri vb.) paylaş. Bunu yapan kişi seni tehdit ederse, bunun sır olduğunu söylerse ona inanma, mutlaka söylemen gerektiğini unutma. Kimsenin senin canını yakmaya, kötü dokunmaya hakkı yoktur.

\*\*\*Gülçin CİNGÖZ TEKE'nin yazısından alıntıdır.

# İYİ DOKUNMA-KÖTÜ DOKUNMA

## İYİ DOKUNMA

- Sevdiğin kişilerin sarılması ve öpmesi güzel bir şeydir.
- Uyandığında annenin sana sarılması ve öpmesi,
- Babanın iyi geceler dilemek için sarılması ve öpmesi,
- Anneanne ve dedenin ziyarete geldiklerinde herkesin birbirini kucaklaması ve öpmesi güzeldir.

## KÖTÜ DOKUNMA

- Canını acıtan dokunma kötü dokunmadır.
- Dokunulmasını istemediğin halde sana dokunulursa bu bir kötü dokunmadır.
- Dokunan kişi kendini rahatsız hissetmene neden oluyorsa, bu kötü bir dokunmadır.
- Dokunma seni korkutuyor ve sinirlendiriyorsa bu bir kötü dokunmadır.
- Dokunan kişi bunu hiç kimseye söylememeni istiyorsa bu bir kötü dokunmadır.
- Dokunan kişi bunu başkasına söylersen sana bir zarar vereceğini tehdidinde bulunuyorsa bu bir kötü dokunmadır.

«Böyle bir durum ne olursa olsun senin suçun olamaz. Yapılan şey kısa bir süre insanda hoş duygular uyandırabilir. Bir an bundan hoşlansan, hatta sana söylenenleri bilmediğin bir nedenle yapsan dahi BU SENİ ASLA SUÇ ORTAĞI YAPMAZ. Çünkü SEN ÇOCUKSUN VE BÖYLE DURUMLARDA ASLA SUÇLU OLAMAZSIN. BUNUN DIŞINDA BAŞKA BİR GERÇEK YOKTUR»

## 4.HAYIR DİYE BİLMEK

Çocuk dediğin büyüklerine karşı gelmez.

Ne demek hayır!

Sen bu yaşta büyüklerine karşı mı geliyorsun?

Benim oğlum/kızım çok usludur büyüklerine hiç hayır demez,  
saygısızlık yapmaz.



*Birçok çocuğa büyüklerin söylediklerine itaat etmeleri  
öğretilmiştir.*

# HAYIR DİYEBİLMEK

Çocuğunuzun yalnızca ihmal/istismar konusunda değil, her türlü zararlı alışkanlıklardan korunmak için HAYIR demeyi bilmesi gerekmektedir. **Çocuğunuza her şeye EVET demesini değil, gerektiğinde HAYIR demesini ÖĞRETİN.**

Hayır	“Hayır”, “Hayır teşekkürler” “Hayır olmaz”
Mazeret bildirme	“Hayır teşekkürler, sigara dumanından çok rahatsız oluyorum, beni öksürtüyor.”
Atlatma	“Hayır, teşekkürler, şimdi değil.”
Konuyu değiştirmek	“Hayır teşekkürler, ben bir bardak su alabilir miyim?”
Hayır tekrarı	“Hayır içmiyorum. Hayır teşekkürler.”
Yürüyüp gitmek/ Ortamdan sakınmak	“Hayır” de ve ortamı terk et.

# HAYIR DİYEBİLMEK

**Çocuğunuzun haklarını savunmasına,  
isteklerini söylemesine, istemediklerini  
belirtmesine fırsat tanıyın.**

**Ve şöyle diyorum: «Hayır,  
sana dokunmak hoşuma  
gitmiyor! Bunu  
istemiyorum!»**



## 7. YARDIM İSTEMEK

Biri çocuğunuza kötü, rahatsız edici bir şey yaparsa arkadaşlarından ya da büyüklerinden yardım istemeyi öğretin.

Onlara sizinle her türlü sorunu paylaşabileceği inancını yerleştirin.

Ona doğru gelmeyen şeyleri size rahatlıkla söyleyebileceğini ifade edin. Bazen çocukların olayları abarttığını düşünürüz ancak ne olursa olsun söylediklerini kulak ardı etmeyin.

Çocuğunuza inanın eğer yardım istiyorsa bunu geri çevirmeyin. **Çocuklar bu konularda çok ender yalan söylerler.**

**İstismar olaylarında çocuğun hiçbir suçu olamaz.  
Bunu siz de unutmayın!**



## 8. SIR

**Çocuklarınıza bazı sırların hiçbir zaman saklanmaması gerektiğini öğretin.**

«Hiç kimsenin senin, özel yerlerine dokunmaya hakkı yoktur. Hiç kimsenin seni, kendi özel yerlerine dokundurtmaya da hakkı yoktur. Birisinin senden özel yerlerine dokunmanı istemesi ya da seninkilere dokunması saklayacağın bir sır değildir. Anlatmama sözü vermiş olsan bile, anlatırsan başına çok kötü şeyler geleceği söylenmiş olsa bile, böyle bir şey olursa mutlaka anlatmalısın.»

\*\*\*

### **İyi Sır**

Bizi çok mutlu eden sırlar iyidir. Doğum günü için aldığın hediye saklamak, sürpriz partiyi saklamak gibi sırlar iyi sırlardır. Bizi kızdırmaz, üzmez.

### **Kötü sır**

Kötü sır bizi korkutan, üzen sırlardır. Eğer birisi canını yakıyorsa, sana vuruyorsa, parayı alıp kimseye söyleme diye tehdit ediyorsa, özel bölgelerine dokunuyorsa ve aranızda sır olduğunu söylüyorsa bu kötü sırdır. Bunu hemen güvendiğin büyüklerine anlatmalı ve yardım istemelisin.

\*\*\*Gülçin CİNGÖZ TEKE'nin yazısından alıntıdır.

# DIKKAT



**Tüm bunları çocuğunuza öğretirken çok dikkatli olmamız gerekmektedir.**

Çünkü panik havasında sıkça yapılan hatırlatmalar ve uyarılar, çocukları insanlardan korkan, her şeye şüpheyile bakan saplantılı kişilikler haline getirebilmektedir. Bu bilgileri çocuğunuza sakın bir konuşma tarzında vermeniz gerekir.

## Çocuğunuz veya Herhangi Bir Çocuk İstismara Maruz Kaldığında Yapacağınız En İyi Şey ;

- Onu dinlemeye hazır olduğunuzu göstermeniz,
- Onu dinleyerek inandığınızı,
- Bunun onun suçu olmadığını,
- Olanlardan dolayı üzüldüğünüzü,
- **Yardıma hazır olduğunuzu** belirtmektir.

Cinsel istismar oluŐmuŐsa mutlaka önce ilgili kurumlara başvurulmalı vücutta ve giysilerde hiçbir temizlik yapılmadan muayeneye gidilmelidir.

Deliller için ilk 72 saat çok önemlidir.

Banyo yapmak, giysileri değiştirmek gibi davranışlar saldırganın ve suçun belirlenmesinde yardımcı olabilecek ipucu ve kanıtların yok olmasına yol açabilir.



Eğer çocuğunuz böyle bir duruma maruz kalmışsa mutlaka uzman yardımı alması için destek verin. **Unutmayın bu onun suçu değil...**

Anne ve babaların da olay sonunda destek almaları gerekmektedir.

Her vatandaş çocuğa karşı işlenmekte olan istismar suçunu bildirmekle yükümlüdür. Bu hem yasal hem vicdani bir sorumluluktur.

*Çocuk istismarı insanlık suçudur!*

